

формених елементів протягом досліджування зазнала деяких змін. Зокрема, число еритроцитів збільшилося в крові дослідних курок порівняно з контрольними на 2,5–4,2%, а лейкоцитів зменшилося на 2,0–3,4%. Необхідно відзначити, що зміни кількості еритроцитів і лейкоцитів у крові не були вірогідними, а тому говорити про активацію еритропоезу чи стимуляцію утворення лейкоцитів під впливом хелатних розчинів немає підстав. Зазначимо, що рівень гемоглобіну в крові дослідних курок порівняно з контролем протягом експерименту був вірогідно вищим на 13,2–30,7%. Це свідчить про позитивний вплив розчинів нанохелатів цинку та селену на такий важливий показник крові.

ВИКОРИСТАННЯ КОРМОВОЇ ДОБАВКИ «ГУМІЛІД» ДО РАЦІОНУ КРОЛІВ ПОРОДИ HYPLUS ПРИ ПРОМИСЛОВОМУ ВИРОЩУВАННІ

В. О. Уткіна, Л. М. Степченко, Л. І. Галузіна

Дніпровський державний аграрно – економічний університет, м. Дніпро, utkina_VA@i.ua

Кормова добавка «Гумілід» має здатність до активації обмінних процесів в організмі тварин та забезпечує його резистентність, проявляючи при цьому стійкість до дії стресових факторів. Проте, питання, що стосуються особливостей впливу цієї добавки на продуктивні якості кролів м'ясної породи залишаються не вивченими. Дослідження проводились в умовах віварію клініки ДДАЕУ. Для експерименту було сформовано дві аналогічні групи кроленят (контроль та дослід) по 6 тварин у кожній групі віком від 43 до 71 доби (забійний вік). Кроленят обох груп утримували відповідно технічних норм. Кролятам дослідної групи (кожному індивідуально) упродовж 21 доби випоювали Гумілід в оптимальній дозі. Зважування кроленят піддослідних груп проводили раз на тиждень вагами «Professional digital table top scale» (3000 г × 0,1 г, виробник Китай). Статистичну обробку отриманих даних проводили за критерієм Ст'юдента з використанням програми «Microsoft Excel 10.0». За результатами досліджень встановлено, що середня маса тіла кроленят 43-добового віку у піддослідних групах була приблизно однаковою і становила в середньому 1104,2 г. За умов випоювання Гуміліду спостерігалось поступове збільшення маси тіла кролів. Так, вже у 50-добовому віці середня маса тіла кролів дослідної групи була вищою на 7,4 %, а середньодобовий приріст був вищим на 38,5 % ($p < 0,01$), ніж у контролі. Середня маса тіла кролів дослідної групи у віці 57 та 64 діб була вищою у середньому на 17 % ($p < 0,001$) відповідно, ніж ці показники у контролі. Середньодобовий приріст у дослідних кролів у віці 57 діб збільшився на 53,9 % ($p < 0,001$), а у віці 64 доби - на 13,7 %, ніж у контролі. Після 21-денного випоювання Гумілідом у кролів дослідної групи спостерігався ефект післядії кормової добавки, який характеризувався подальшим вірогідним накопиченням їх середньої маси тіла. Так, у віці 71 доби маса тіла кролів дослідної групи була вищою в середньому на 18 % ($p < 0,001$), а середньодобовий приріст на 20,7 % ($p < 0,01$) відповідно, ніж у контрольних тварин. Таким чином, додавання Гуміліду у якості кормової добавки до основного раціону кролів сприяє збільшенню їх маси тіла, що у подальшому позитивно впливає на рівень їх м'ясної продуктивності наприкінці промислового вирощування.

ГЕМАТОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ КУРЕЙ-НЕСУЧОК ЗА ДІЇ НАНОАКВАХЕЛАТІВ ЦИНКУ ТА СЕЛЕНУ

**М. П. Ніщепенко, О. А. Порошинська, Л. С. Стовбецька, А. А. Ємельяненко,
О. В. Омельчук**

Білоцерківський національний аграрний університет, e-mail: nick.physiol@gmail.com

Важливою частиною сучасних інтенсивних технологій у птахівництві як України, так і зарубіжжя є застосування біологічно активних речовин, які значною мірою впливають на фізіологічний стан організму, інкрецію гормонів багатьма ендокринними залозами і впливають на обмін речовин, ріст та розвиток організму. На сьогодні однією з головних проблем цієї галузі є підвищення життєздатності птиці, її м'ясної та яєчної продуктивності. Вивчали вплив нанохелатів біогенних металів цинку та селену на вміст в крові курей-несучок кількості еритроцитів, лейкоцитів та концентрації гемоглобіну. Дослід проводили на несучках кросу «Isa brown» віком 40 неділі. Птиця контрольної та дослідної груп отримувала стандартний раціон. Птиці дослідної групи на